

ÁRA 600 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest. VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 25.000 K.
Félévre 12500 K. Negyedévre 6.500 K.
Egyes szám ára ..... 600 K.

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 8. szám.

Vasárnap, február 24.

Talmi demokraták.

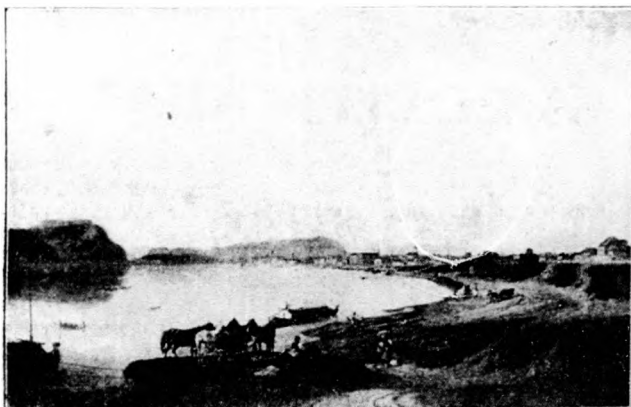
(—y.) Magyarország politikai pártjai, torzsal-kodásuk ellenére is, egy dologban látszólag egyetértenek. Abban ugyanis, hogy valamennyien demokratáknak vallják magukat. Demokrata itt mindenki — Bethlentől Peidlig, Andrássytól Drozdyig, Gömböstől Vázsonyiig. Demokrata a sakter és az egyházi, a bankár és a kispazda, a gyáros és a suszterlegény, a tőzsdeügynök és a dinnyecsősz, — demokrata itt még a futó felhő is, a hulló csillag is. Világos, hogy a demokratizmus értelmezésében különbségnek kell lennie, aminthogy a demokratizmus jelszavával működő pártok elveit és törekvéseit egész világ választja el.

A demokratizmus fogalma olyan eszmei irányzatot jelöl meg, amely az általánosság érdekét, tehát a néperdeket akarja uralomra juttatni. Az érvényesülés eszköze pedig a munka, ami azt jelenti, hogy csakis a hasznos munka érdemén lehet hozzájutni az élet, a boldogulás és az emel-

kedés lehetőségeihez. Eszerint a születésbeli ki-váltságok, az osztályelönnyök megszűnvnén, mindenkinnek a maga egyéni értéke adja meg a sú-lyát a társadalomban. Ez a helyes értelemben vett demokratizmus a józanul gondolkozó, méltányos embernek szinte veleszületett lelki sajátsága, mert a mai kor józanul gondolkozó embere meghaj-lik a közérdek előtt és megadja a munkának a tiszteletet.

Könnyű volna tehát egyetértünk a demo-kratizmusban, pedig hát dehogy értünk egyet. Mérhetlen különbség van a Peidlék, a Rassayék és a Bethlenék demokratizmusa között.

A szocialisták a demokratizmus alatt a ma-guk párturalmát értik. Ők ugyanis a proletárok osztályuralma alá akarják nyomni az ország va-lamennyi más társadalmi osztályát, s ha ez sike-rül, akkor a szocialista szakszervezetek, illetve a szakszervezetek vezetői válnak korlátlan urakká, akik a munkásság, illetve a proletárság nevében abszolút jogokat gyakorolnak, a polgárságot azon-

Képek a régi Budapestről.

Balról: Budapest 1864-ben, Ligeti Antal festménye. — *Jobbról:* Budapest 1882-ben, Bruck Lajos műve. (Felvételek a székesfőváros jubiléris kiállításáról.)

ban minden jog gyakorlásától megfosztják. Szakasztott ezen a módon jártak el 1918-ban, mikor a hatalom székébe kerültek. Ezután is csak ezt akarják. Osztályuralmon alapuló pártabszolutizmus az ő törekvésük célja. De talán magyaráznunk sem kell, hogy ez a törekvés homlokegyenest ellenkezik a demokráciának azzal a nemes céljával, amely osztályönzés helyett az általánosság érdekét és pártterror helyett a közszabadság uralmát kívánja biztosítani.

A Rassayék demokratizmusa viszont gyors és bomlasztó munkával akarja átalakítani a társadalmat valamely elképzelt más formába, amelyhez a külföldtől akarják kölcsönözni a kaptafát. A szabadságot ők úgy értelmezik, hogy mindent szabad legyen megrendíteni és lebontani, amit az évezredek élet alkotott. Nem tisztelnek történelmi fejlődést, hagyományt, nem látják a nemzetet, csak az éhes, az önző, a jobb elhelyezésért dulakodó embert, aki máról-holnapra új világot követel. És a követelő embereket nem hogy helyes belátásra igyekeznének bírni, ellenkezően: a demagógia minden fogását előveszik, hogy izgassák a népet, elégedetlenségét kiélezzék, irigységét felkeltsék, tekintélytisztelőt megrendítsék és örökös forrongásban tartásák. S vajjon miért teszik ezt? Legtöbben valójában nem annyira a társadalmat akarják átalakítani, hanem inkább a maguk számára keresnek vezető szerepet és érvényesülést, hírnevet és karriert, mert hiszen a konkolyhintés és a bajcsinálás révén máról-holnapra nagy emberekké válhatnak, míg a csendes, nyugodt munka terén semmire sem vinnék és talán sohasem venne róluk tudomást a világ.

Ezek a demokraták mind talmiak, meghamisított eszmék élősködői.

A valódi demokratizmus pártok és osztályok fölött áll, de a nemzetet magasan maga fölött levőnek tartja; hagyományt tisztel, de nem maradi; haladni akar, de nem megy a falnak; közszabadságot követel, de fékezi a szabadosságokat; a néppel akar kormányozni, de nem éretlen és avatatlan tömegektől vezeteti magát; vagyoni kiegyenlítésekre törekszik, de nem rúgja fel a tulajdonjogot; igyekszik jogaik és érdekeik tudatára hozni az embereket, de nem demagógiával, hanem az értelem kiművelésének eszközeivel és legfőként a kultúra kiegyenlítő hatásában keresi az emberi egyenlőség biztosítékait.

Ime, ez a Bethlenek demokratikus hitvallásának a foglalatja és ez a mi eszmekörünk.

Budapest, február 23.

Lázadás és betörés a magyar korona ellen.

Végzetes hiba lenne a korona legutóbbi szomorú esését politikára kihasználni. Ha a józan magyar emberek is arra a kényelmesebb álláspontra helyezkednek, hogy szidják és kritizálják a felelős kormányférfiakat, amiért a korona esik és a korona védelmében őket magukra hagyják, akkor persze képtelenség lenne megvédeni a koronát. Ne felejtjük ugyanis, hogy a korona ellen nagyon erős és jól felszerelt belső és külső ellenség támadt. Pesti és bécsi spekulánsok egész raja rengeteg pénzzel ütött rajta. Ilyen nagy és erős ellenség ellen nem elég, ha egy-két miniszter magában harcol a korona mellett. Hiszen például Bécsbe nem is nyulik el a magyar kormány hatalma. Itt össze kell állni minden becsületes magyar embernek a korona védelmére. Ne járassa mindenki a száját kritizáló módon, hanem fogadjon szót azoknak, akik védik a koronát. A pesti lázadó spekulánsokat és a bécsi betörőket így mégis le fogjuk győzni, mert semmi gazdasági indoka nincs a korona esésének.

*

Vetési varjak. A károgo vetési varjak a szántóvető gazda legnagyobb ellenségei. Az a sajátságuk, hogy vetés idején ellapik a bevetett szántóföldeket és kiszedik a bevetett magot. Ezek a pusztító szárnyasok a szántóföldek közelében egy-egy terebélyes fán szoktak összegyűlni, ott fészkelnek s onnan lesik, mikor szállhatják meg a szorgalmasan termelő gazda vetéseit. A termelő munkát semmivé tevő szárnyasok ellen legbiztosabb irtómód az, ha a fán, ahol fészkelnek, fészkeiket elpusztítják. Ilyen gonosz vetési varjak Károlyi Mihály és országrontó cinkostársai is. Ezek a kártevő szárnyasok, miután az ezeréves Magyarország minden vetését elpusztították s a magyarság elkergette őket, elröpültek messze külföldre. Most ott leselkednek, mint készítek elő újra az ország vetéseit becsületes magyar pártok és államférfiak. Londonban gyűltek össze a napokban a gonosztevők, ahova — véletlenül, vagy hogyan — ép akkor utazott ki a szociáldemokrata párt elnöke, Peidl Gyula is. Egy fán fészkelnek tehát, mint a vetési varjak. Hát csak fészkeljenek, míg az angol rendőrség ki nem füstöli onnan a bolsevizmus-szerző szárnyasokat. Mert ide ugyan hiába vágyakoznak vissza, a mi vetéseinket többé el nem pusztíthatják.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

Vége-valahára igazán végefelé jár a földreformnovella tárgyalása. A részletes vita már épen elég ideje tart. A többségi pártok nagy türelemmel viselkedtek a sok haszontalan módosító indítvánnyal és hosszadalmas megokoló beszéddel szemben, amely mind csak arra volt alkalmas, hogy mennél jobban elnyújtsa a javaslat törvényerőre emelkedését. Némelyik szakasznál persze ezen a héten is volt kisebb-nagyobb botrányozás, de viszont az is igaz, hogy némely komoly felszólalás is elhangzott azok részéről, akik az agrárreformot igazán és őszintén akarják. Most döntöttek afölött, hogy a megváltási eljárásnál méltányos árat fognak megállapítani.

A kormány a tárgyalás során módot talált arra is, hogy a közvéleményt megnyugtassa, hogy a *külföldi kölcsön nem érinti a földreform végrehajtását*, mert a vagyonváltás-földeket nem kötötték le a kölcsön zálogául. Most már csak egy fontosabb szakasz van hátra, a *katonatisztek és köztisztviselők földhözjuttatásáról*, s ha ezt is letárgyalták, úgy a földreformnovella törvénnyé válhatik.

Bethlen István gróf miniszterelnök és Rakovszky Iván belügyminiszter az ország összes főispánjaival értekezletet tartott a közigazgatás kérdéseiről. Ezzel kapcsolatban elterjedt a híre annak, hogy a kormány új választásokra készül. A kisebbségi pártok körében, ahol nem szívesen mennének a képviselők választóik elé, nagy riadalmat keltett a hír. Az ijedség korai volt, mert a kormány egyáltalán nem készül új választásra. Az ország közhangulata egészen nyilvánvaló. Mindenki helyesli Bethlen István gróf politikáját, azt az okos és céltudatos agrárdemokrata irányzatot, amelyet követ s egyelőre így semmi szükség nincs rá, hogy a mandátumokat megújítsák.

Választás mindamellett mégis volt egy a héten, nevezetesen Debrecenben, ahol pótválasztás volt Haendel Vilmos keresztény nemzeti párti és Nagy Vince októberista-közársasági párti között. Haendel Vilmos néhány száz szavazattal kisebbségben maradt s bizony nem válik nagy dicsőségére Debrecen III. választókerületének, hogy *Károlyi Mihály belügyminiszterét* mandátumhoz juttatta.

A kormányt néhány nap óta leginkább a *koronarontók üzelmei, a spekulánsok és árdragítók megrendszabályozása* foglalkoztatja. Hétfőn minisztertanács is volt ebben az ügyben és szigorú intézkedésekre határozta el magát a kormány, mert nem lehet tűrni, hogy az ország kárára meggagdagodjanak a lelketlen kufárok, akik a zavarosban halásznak és a gazdasági életet hazug hírekkel befolyásolják. A kormány erőlyes fellépése remélhetőleg eredménnyel jár s véget fog vetni a bűnös manipulációknak.

+MEZŐGAZDASÁG+

Termeljünk korai burgonyát!

Irtó: Filő János.

Ma, amidőn olyan sok gondot okoznak a nehéz megélhetési viszonyok, valósággal áldás, ha korai burgonyát termelünk.

A korai étkezési burgonya, mint csemege, olyan időben kerül a piacra, amikor még Olaszországon kívül sehol máshol be nem szerezhető. Nincs talán egy főzelék sem, amely annyira keresett lenne a piacon, mint éppen a friss korai burgonya, azért az ára mindenkor jó szokott lenni s így igen jövedelmező annak termelése. Mégis aránylag kevés azoknak a gazdáknak a száma, akik ezzel foglalkoznak, már pedig annak termelése sem valami különös szakismeretet, sem pedig valami különös fáradságot vagy befektetést nem igényel, úgyhogy azt bárki sikerral végezheti. Az országra nézve is igen fontos, mert ezáltal az a sok pénz, amely eddig csaknem évről-évre Olaszországba vándorolt, itthon maradna.

A korai burgonya kellő mélyre fellazított, porhanyóra megmunkált talajt kíván, mert csak ilyen talajban képesek gyökerei és földalatti szárrészei szétágazni. Már pedig minél jobban ágaznak szét a burgonya földalatti szárrészei, annál több gumó fog azon képződni. Tehát még ősze kell megszántani a talajt, mert az ősze alászántott föld, mely a téli

Alfonz spanyol király és Primo de Rivera tábornok, a spanyol direktórium elnöke.

nedvességet magában tartalmazza, hótól, csapadéktól őrszetmőrül, tehát az előcsiráztatott vetőgumó áprilisban történt kiültetésekor gyorsabban, erőteljesebben fog fejlődni és hamarabb érni.

Korai, főleg az étkezési burgonya alá, közvetlen istállótrágyázás kerülendő, mert a friss istállótrágya a burgonya különféle megbetegedéseinek nagy mértékben kedvez, továbbá az istállótrágya nagy nitrogéntartalmánál fogva a gumók keményítőtartalmát csökkenti és félt rontja, pedig az étkezési burgonya egyik előfeltétele, hogy keményítőben gazdag és izletes legyen. Ezért helyesebb műtrágyákat alkalmazni.

A burgonya a talajból főleg sok káliit igényel. Így például közepes természetű katasztrális holdanként 50–60 kilogramm káliit, 30–40 kilogramm nitrogént, 10–14 kilogramm foszforsavat von ki a talajból. Amilyen energikusan tudja a burgonya gyenge gyökérzetével a talaj káliitartalmát kihasználni, éppen olyan gyámoltalan a talaj nitrogénjének és foszforsavának felhasználásában.

A foszforsav főleg a gumók képzésénél fejt ki főhatását, siettetni az érést, a betegség iránti ellenállóképességét fokozza, izletesebbé teszi és lisztesebbé változtatja. Célszerű katasztrális holdanként 150–200 kilogramm 16%-os szuperfoszfátot, 70–100 kilogramm kénsavas ammoniákat tavasszal, ültetés előtt kiszórni és befogaszolni, homoktalajainkon még 40%-os kálisóból 60–80 kilogrammot lehetőleg még ősze, vagy nagyon korán tavasszal elszórni és befogaszolni.

Zöldtrágyázással is jelentékeny eredmények érhetők el a korai burgonya termelésénél, a fenti mennyiségű káli-szuperfoszfát együttes alkalmazásával.

A kiültetésre szánt közép nagyságú (tyúktojás) vetőgumók kiválasztását már február hó második felében meg kell kezdeni és a már előre elkészített lécekből összerótt ládáknak előcsiráztatni kell. A vetőgumókat úgy kell a léce-ládkban elhelyezni, hogy a szemes végükkel lefelé feküdjenek, azután világos és meleg helyen kell egymásfőle rakosgatni. Az így előcsiráztatott burgonya tenyészidejét 3–4 héttel megrövidítjük, illetve ennyivel hamarabb kerül a piacra.

Az előcsiráztatott burgonya további fejlődésére aránylag sok meleget kíván, ezért csak akkor tanácsos kiültetni, ha a talaj kellően felmelegedett (legkésőbb április első felében), úgyhogy a fészekben a szemecskéket felfelé álljanak (tehát megfordítva, mint az előcsiráztatásnál) és azután 4–5 centiméter vastagságú földréteggel borítsuk be.

Mihelyt az elültetett, előcsíráztatott gumók annyira továbbcsíráztak, hogy a növény levelei mutatkoznak, fogasolják meg a földet, mert így erőteljesebb fejlődésnek indulnak és 10—14 nap múlva meg lehet kapálni. A burgonya kápálása után, ha annak szára 20—25 centiméter magasságra megnőtt, fel kell töltögetni. Rendes körülmények között a korai burgonyát elegendő egyszer feltöltögetni; kivételesen csak akkor k-l ez megismételni, ha az első feltöltögetés után erős, sebes eső a föld egy részét lemosná. A friss korai burgonya május hó második felében, vagy június hó első felében már szedhető.

Tekintettel arra, hogy ilyen korán kerül le a burgonya, a talajt még más növények természetére is felhasználhatjuk. Így kölest, muhart, csalamádét, tarlórépát stb. vethetünk. Elegendő, ha a burgonyatartóló egyszer középmélyen megszántjuk és a szántást azonnal erősen megfogadjuk. Trágyáznunk nem szükséges, mert a talaj elegendő mennyiségű tápanyagot tartalmaz.

Katasztrális holdanként 50—80 métermársa átlagtermésre számíthatunk, de jól megmunkált és jóerőben lévő talajokon még ennél nagyobb terméseket is nyerhetünk.

A rühösségről.

Irta: Anghi Csaba Geyza.

Az állatok rühösségét a szabad szemmel alig látható rühatkák okozzák. Ezek az állatok bőrében meneteket készítenek. A rühatkától megtámadott állat bőre megkeményedik, felcserepesedik, helyenként a vér kiserken belőle. Izgató hatásukra az állat nem csak folyton vakarózik, de ha nagy mértékben van fertőzve, a nyugtalanság okozta izgalmak annyira kimerítik, hogy elhullhat. A rühatkák a jó kondícióban lévőnt csakúgy megtámadják, mint az ösztövért. A szarvasmarhák fertőzésénél azt tapasztalták, hogy a gulyabeli magyar marha sokkal ellenállóbb, mint pl. a simmentáli. A védekezésnél elsősorban a tisztaságra fektessük a súlyt. Még ott is sok bajt okoz gyakran, ahol az állatok rendszeres tisztogatásáról, az istálló időnkénti kimeszeléséről nem feledkeznek meg. Ha az állaton még nem látjuk, ugyan a rühösségre jellemző képződményeket, rögtön különítsük el a többitől. Ilyen képződmények a pikkelyek, varak, szőrtelenség. Ha feltűnően nyugtalan s minden kínálkozó alkalmat megragad, hogy vakarózzék, testét kemény tárgyakkhoz dörzsöli, a megtámadott bőrrészeket szinte véresre nyalja; ha hozzá tud férőzni, jele annak, hogy az állat fertőzve van. A rühösség jelei legelőször ott szoktak mutatkozni, ahová az állat legkevésbé tud hozzajutni s ahol csak más tárgyhoz való hozzádörzsölődéssel tud pillanatnyilag segíteni magát. Ilyen helyek a fej, hát, farok, farktó, a combok belső felülete, a végbél körüli bőrráncok stb. A bajt a folytonos izgatáson kívül az is fokozza hogy a megtámadott részen a bőrlégzés szünetel. Az állandó viszketésség miatt az állatok lesóványodnak, a tejszék elapadnak, esetleg elvetélnék, a hizóba állítottak pedig súlyukban csökkennek. A rühösség ellen különböző kitránykészítmények vannak forgalomban. Ezek használtnak is, de hatásuk csak lassan jelentkezik s igen sokba kerülnek. Ujabbban a kén-gázzal végzett kísérletek igen hatásonnak bizonyultak. A kén-gáz-kezelésnél beállítjuk a kezelendő állatot egy légmentesen zárható kamrába, melyből csak a feje van kint. Itt egy óráig hagyják s a kezelést egy hét múlva megismétlik, hogy az első gáz alkalmazás-kor esetleg még el nem ölt petékből időközben kikelt atkákat tönkretessék. A fejet azonban csakis kenőccsel lehet orvosolni. A kén-gáz kezelés utáni harmadik héten az állat legtöbbször teljesen kigyógyult. Bármilyen lelkiismeretesen végeztük akár a kenőccsös, akár a kén-gáz kezelést, ha az istálló is ugyanakkor nem fertőtlenítettük, nem érünk el eredményt. Ha ugyanis az állat kigyógyult, de az istállóban a jászlon, falakon, repedésekben maradnak atkák vagy petéik, az állomány ismét ki van téve a betegségnek.

Védekezés a malachitlő ellen. Fialat malacokon gyakran észlelhetni, hogy hirtelen bágyadtak, étvágytalanok lesznek, nem szopnak, mozgásuk nehezkéssé válik, sőtük felborzolódik s tónpa fényt kap. Majd később a test csupaszabb helyein (hason, tónpán) vörös pontok jelentkeznek, melyek fillérnagyságúvá nőnek. A legtöbb esetben nem gondolja a gazda, hogy himlővel van dolga, de ha fel is ismeri, nem tartja komolyabb bajnak. Pedig himlőben a kis malacok nagy százalékka pusztul el s amelyik esetleg ki is heveri, egész életén keresztül hitvány marad, lassan fejlődik, sokat betegeskedik, hízalására tehát nem lesz alkalmas. Épen azért, mihelyt ilyen tüneteket veszünk észre, rögtön állatorvoshoz kell fordulni.

A vetőmag vizsgálata. Csakis ép, egészséges, gyommentes magból való vetés után várhatunk jó eredményt. Ezért tehát vetés előtt több szempontból végjük vizsgálat alá a magot. A jó vetőmag tulajdonságai: 1. *Tökéletesen érett.* (A vetőmagiak számi terményeket tulkorán ne takarítsuk be, mert akkor még nem érédett be teljesen, se későn, mert akkor az éréksebbje kipereg.) 2. *Teljesen, egészséges.* (Állati és növényi kártévkök, gombák nem pusztító ta legyen, tehát ne legyen üszkös, sziszikes, repedezett, erősen letoklászott stb.) 3. *Jól csirázó.* (Megfelelő körülmények között 4—6 nap alatt minél több csirázék ki; a csirázóképességet bárki meghatározhatja a vetés előtt végzett próbacsiráztatással; a szácsirázott szemből kikelt szemek száma adja a csirázás mérték-számát százalékban. A csiráztatásra különféle készülékek szolgálnak.) 4. *Tiszta.* (Gyommag, törek, föld ne legyen benne; sokszor akarmennyire is iparkodik a gazda tiszta magot vetni, földje megis elgyomosodik, tehát minden eszközt meg kell ragadni, hogy minél tisztább magot vethessünk; a törek, föld pedig csak súlyt szaporít, amit a vetőgépnek vagy vetőembernek vinni kell, de nem hoz teruést!)

Rétek műtrágyázása. A műtrágyák csak ott érvényesülnek, ahol megfelelő csapadék áll rendelkezésükre. Szükséges a nedveség azért, mert a növény csak oldott állapotban képes felvenni a díszléséhez szükséges tápanyagokat. A réteken végzett műtrágyázási kísérletek is ezt bizonyítják. Európában a külföld, különösen Németország előnyben van a mi száraz éghajlatunkkal szemben. Ennek dacára hazánk rétjeinek műtrágyázása is csak előnyös lehet. A jól kezelt, istállótrágyázott és műtrágyázott réten nemcsak a széna mennyisége, de minősége is lényegesen jobb. A műtrágyázott réten a haszonkéküli gyomok, tükés növények kivesznek s helyü et a herefelék és jó füvek foglalják el. Az így elérhető széna-terméstöbblet 20—50%-ig is megy. Minél elhanyagoltabb a ré, annál szembeötlőbb azon a műtrágya terméskozó hatása. A tőzege talajon termelt savanyú füveket a foszfor-savtrágyák hatására kiszorítják az állatok által szívesebben fogyasztott és nagyobb tápértékű édesfüvek. A réten minden műtrágyát meghalál ugyan, de a foszfor-savtrágyákat tapasztalták leghatásosabbaknak. Így a rétműtrágyázásnál a foszfor-savtrágyának sohasem volna szabad elmaradni. Thomassalakkból 250—300 kg-ot, superfoszfátból 150 kg-ot adjunk. Míg a foszfor-savtrágyák a herefeléknek kedveznek, a nitrogén-trágyák a fűfelékre vannak jó hatással. 30—40 kg chilisáletrom elegendő, hogy a fűfeléknek kellő mennyiségű nitrogént juttassunk. Homokos talajon a kálitrágyák alkalmazása ajánlatos. 40%-os kálisóból 80—100 kg-ot adhatunk.

A sójabab. Japáni eredetű növény. Magas fehérje- és zsírtartalma nemcsak az állati, de az emberi táplálkozásnál is fontos szerepet juttat neki. A tehének tejhozamát jelentékenyen emeli, a növendékállatok táplálásánál pedig nem csekély ásványi anyag-tartalmánál fogva a csonképződést befolyásolja kedvezően. Az összes állatokkal csethető. Zölden is szívesen fogyasztják s dúis lombozata kiadós zöldtakarmányt nyújt. Besavanyítva is etetik: tengeriszárral keverten kedvelt és tápdús takarmány. Nitrogén-gyűjtő lévén, learatása után a talajt nitrogénben gazdagodni hagyja. Emberi táplálékul még nem használható olyan kiterjedt mértékben, mint arra gazdag tápanyagtartalmánál fogva hivatott volna. Ugyanis a sójababból készített liszt nem kellemes ízű. Ennek oka az, hogy a benne lévő zsír hamar — már az őrlés alkalmával — megvasodik. Sójababbal különösen Németországban végeztek sok kísérletet, de a német éghajlat nem kedvező a sójabab természetére: legtöbbször nem érik be. Ennek dacára ma már elő tudnak állítani egy olyan sójababféléseget, amelyik az ottani rövid tenyészidő hoz tud alkalmazkodni. Hazánk éghajlata sokkal megfelelőbb. Hosszú nyár és ősz kell ahhoz, hogy a sójabab beérjen. A beárnyékolást nem szereti. Ha be van árnyékolva, magja kevés, lombozata sok lesz. Több félesége van: sárga, barna, olajzöld, feketeszínű a legismertebb.

Viszketésség, rühesség, sőmör ellen használja a rég bevált és kiváló «Antiscabint», magyar neve: Borókekencs. Kapható minden gyógyszerárban. Gyártja: Kosmochemia R.-T., Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mi volt a búza ára 1914., 1918. és 1922. augusztus 1-én? (P. F., Damonya.) — **Felelet.** Az augusztus havi első jegyzés 1914-ben 2950 K, 1918-ban 75 K, 1922-ben 6725 K. Az ár 76 kg.-os búzára vonatkozik.

Kérdés. Művészeti tanfolyamról kérek felvilágosítást. (F. L., Alsószépmarton.) — **Felelet.** Válaszbélyeges levélben érdeklődjék az Országos Művészeti Egyesületnél, Budapest, IX., Üllői-út 25.

Kérdés. 1. Apám 1912. évben elhall. A házat én örökölttem azzal a kötelezettséggel, hogy anyám halála után a ház értékének felét, azaz 1500 K-t vagyok köteles testvéremnek fizetni. Anyám most halt meg, köteles vagyok-e többet fizetni, mint 1500 K-t? 2. Mi az ára egy 5 koronás, egy 1 forintos, egy 2 koronás és egy 1 koronás ezüstpénznek? (H. L., Sarkad.) — **Felelet.** 1. A méltányosság és a testvérek közötti lévő vérégi kapcsolat azt hozza magával, hogy testvéremnek a ház jelenlegi értékének a felét adja. De az ilyen végrendeletet testvére kötelestése erre joga is támadhatja. 2. Egy 5 koronás ezüstpénznek 25–26.000 K, 1 koronás 4–5000 K, 1 forintos 15–16.000 K, 2 koronás 9–10.000 K.

Kérdés. 1. Mennyi pénzre és milyen engedélyre van szükségem, hogy az Amerikai Egyesült-Államokba kimehessek? Remény van-e arra, hogy mint fűtő kerüljek a hajóra és így menjek ki? 2. Egy hadiözvegy 1923. szeptember haváig rendszeren kapta a segélyt. Azóta nem fizetik neki, hol keresheti? (Sz. J.) — **Felelet.** 1. A folyton változó dollárkursus miatt határozott összeget mondani nem lehet. A kiutazáshoz a belügyminiszter által kiállított útlevele van szükség. Az kizárt dolog, hogy mint matróz vagy fűtő kerülhessen ki Amerikába útlevele nélkül. 2. Jelentkeznie kell a községi jegyzőnél április 30-ig. Irja meg a nevét szerkesztőségünknek, továbbá azt, hogy milyen szám alatt kapta eddig járandóságát. Akkor majd eljárunk az ügyben.

Kérdés. Tíz év óta közös háztartásban élek egy asszonnyal. Együtt-élésünk elején vittem 1000 K készpénzt, szobakonyha bútor, ruhaneműket, két lovat. Most ezekből az ingóságokból alig van meg valami. Most, amidőn el akar küldeni, követelhetem-e az eladott ingóságokat és 10 évi munkám bérért, miután az asszony 6 hold földjét én műveltem? (Egy hűséges olvasó.) — **Felelet.** Az ön tulajdonát képező ingóságokat követelheti, munkabért azonban nem, mert munkája ellenértéke fejében élvezte a föld hasznait.

Kérdés. A laphon jelzett térkép hol kapható, jó-e iskola részére és jelezve van-e az új határ? (R. Józsefné, Pereg.) — **Felelet.** Iskola részére való, jelezve van az új határ is és kiadóhivatalunkban rendelhető meg. Ha esetleg többre kerülne, mert az ár napról-napra változhat, a kiadóhivatal utánvételezve szedi be a különbéget.

Kérdés. 1. Stabilgőzgéptanfolyam hol van? 2. Mi volt a rozs egységára 1922. év minden hónapjában? (Egy előfizető) — **Felelet.** 1. Stabilgőzgéptanfolyam a M. kir. felső iparisokolában van, Budapest, VIII., Népszínház-utca 8. A tanfolyam október elsején kezdődik és jelentkezni szeptember 15–25. között kell. Ezzel párhuzamosan fűtőtanfolyamot tartanak, február elsejétől kezdve pedig lokomobilanfolyamot. A stabilgőzgéptanfolyamra csak az iratkozhat, aki a fűtő és lokomobilanfolyamot elvégezte. Tessék válszbélyeges levélben a fenti iskola igazgatóságához fordulni. 2. A rozs középpára 1922-ben havonként sorjában: 1500, 1510, 1835, 2100, 2590, 3150, 3075, 5100, 5275, 7550, 7050, 6450 K.

Kérdés. Használt varrógépet és kerékpárt hol adhatok el? (K. V., Örkény.) — **Felelet.** Az megfelelő kereskedőnél, vagy mechanikusnál. A legjobb árat azonban akkor érheti el, ha magánembernek adja el.

Kérdés. 1. Mibe kerül egy verstan? 2. Hol kaphatok hipnózissal foglalkozó könyvet? (M. J. Nagypall.) — **Felelet.** 1. 4000 korona. 2. Ilyen könyvet nem ajánlunk, mert elvonja a komoly munkától és tönkre teszi vele egészségét. A hipnózis csak tudósoknak, orvosoknak való, akik még kezdet-kezdeten vannak ezzel a tudománnyal.

Kérdés. Mennyi volt a búza ára 1918 decemberében? (G. J., Berlusd.) — **Felelet.** Maximális ára 90 K volt.

Kérdés. Az állami szőlővesszőknek részemre való engedélyezését honnan kell kérelmezni? (T. L.) — **Felelet.** Az állami szőlővesszőknek egyes termelők részére való engedélyezését a földművelésügyi minisztériumtól kell kérelmezni. Leghelyesebb lesz, ha a vármegye székhelyén lévő szőlészeti és borászati felügyelőséghez fordul, aki a kérdésre készséggel fog adni bővebb felvilágosítást.

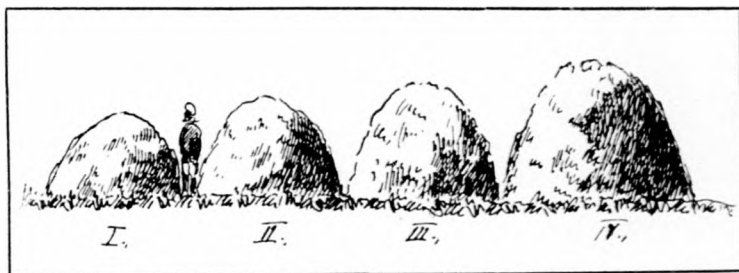
Kérdés. Gyógynövény métermázsánkat hol értékesíthető és van-e könyv, amely útmutatást tartalmaz a gyógynövények gyűjtésére? (B. I., Ábrány.) — **Felelet.** Gyógynövény sokféle van. Tessék a növényeket megnevezni, a súlyukat megjelölni és mind az értékesítés, mind a gyógynövényekről szóló könyv végett az Állami Gyógynövényforgalmi Irodához, Budapest, IX., Lónyay-utca 7. sz., válszbélyeges levéllel fordulni.

Kérdés. 76 kg.-os búza alatt mit értünk? (P. Gy.) — **Felelet.** 76 kg.-os búza alatt értjük azt, hogy a búza hektoliterének (100 l.) a súlya 76 kg.

Kérdés. Erdészeti pályára óhajtok lépni, hol van erdészeti iskola és kaphatok-e ott felvilágosítást? Van-e erdészeti szaklap? (Z. M. és K. J.) — **Felelet.** Erdőri szakiskola van Tatán. Az iskola igazgatósága készséggel ad az érdeklődőknek felvilágosítást. Erdészeti szaklap van, a Magyar Erdészeti Egyesület kiadásában jelenik meg. Megrendelhető a nevezett egyesületnél (Budapest, V., Alkotmány-u. 6. sz.)

Kérdés. Fegyverbarátot szert, hegedülakkot hol kaphatok és házilag kikészíthető-e a kutyabőr? (Egy régi előfizető.) — **Felelet.** Fegyverbarátot minden fegyverműves, hegedülakkot minden hegedűkészítő maga állít elő és az eljárást nem árulják el. Tessék úgy ezekben, mint a kutyabőr kikészítésére nézve szakiparhoz fordulni, akik a közvetlen érintkezésre bizonyára hajlandók lesznek útmutatást nyújtani.

Kérdés. Van-e kertészeti szaklapunk és hol rendelhető meg? (Előfizető) — **Felelet.** Az Országos Kertészeti Egyesület kiadásában jelenik meg a «Kertészet» című szaklap. Megrendelhető a nevezett egyesületnél. (Budapest, VII. ker., Dobány-utca 20. sz.)

A rét trágyázásának hatása.

I. Boglya trágyázatlan. II. Szuperfoszfáttal trágyá ott. III. Szuperfoszfáttal és kálsóval trágyázott. IV. Szuperfoszfáttal, kálsóval és nitrogén műtrágyával trágyázott.

Kérdés. Mi lehet az oka annak, hogy '1 év óta malacaim állandóan pusztulnak? (T. I.) — **Felelet.** Láthatlanban az elhullás okát nem állapíthatjuk meg, legh lyesebb lesz, ha sertésállományát állatorvossal megvizsgáltatja, aki, ha az elhullás körülményeit közli vele, valószínűleg megállapítja az elhullás okát.

Kérdés. Állami szőlővesszőt hol kaphatok? (P. P.) — **Felelet.** Méltóztassék T. L.-nek adott válaszukat elolvasni.

Kérdés. Különböző háziinyulak hol szerezhetők be? (Ny. J., kishírb.) — **Felelet.** Különböző háziinyulak beszerezhetők a Háziinyulenyésztőtelepen, Csillaghegy (Budapest mellett), ahonnan készséggel küldenek felvilágosítást arra nézve, hogy minő fajták kaphatók.

Kérdés. Cseresznyefáim levelei minden tavasszal összehúzódnak és ahogy megállapítottam, apró bogarak bántják a levelet. Mivel védekezhetem ellene? (Sz. Lászlóné.) — **Felelet.** Láthatlanban a betegség okát nem állapíthatjuk meg. Annakidején méltóztassék a beteg levelekből néhányat a M. kir. rovarvartani állomáshoz (Budapest, Kitaibel Pál-u. 3.) beküldeni, ahol megállapítják a betegség okát és a rovarok minőségét és készséggel adnak felvilágosítást a védekezési eljárásra vonatkozólag.

Üzenet a könyvrendelőknek. (B. J., Andrássovich.) Háziinyulenyésztés 3080 K portóijmentesen. — (G. Gyula.) Pettenkoffer: Jó pincegazda 6600 K. Ebben kérdésére is megtalálja a választ. Rozsnyay: Német nyelvtan 23.800 K. — A könyvekben a postadíj már bele van számítva. A pénz előre küldendő be kiadóhivatalunknak.

Influenza utáni köhögést, tüdőhurutot gyógyít. Inhalatórium Asthma Gyógyintézet. Dr. Glück Budapest, Andrásy-út 87. Telefon 123–82.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Új gazdasági főtanácsosok.

A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Kneusel Heraltzka* Ernő magyar királyi gazdasági akadémiai rendes tanárnak, *Sárközy Aladár* magyar királyi jószág gazdátónak és *Borbély Kálmán* dr. miniszteri osztálytanácsosnak a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Tápiógyörgyeli földigénylők a földművelésügyi miniszternél.

Az elmúlt héten *Tápiógyörgye* száztíztagú küldöttsége járt nagyatádi *Szabó István* földművelésügyi miniszternél. Tápiógyörgye lakosságát ugyanis a januárban megtartott földbirtokrendezés során bizonyos sérelmek érték. A küldöttség ezekre a sérelmekre keresett orvoslást a miniszternél. A lefolytatott eljárás során ugyanis a földnélküli gazdákat azzal, hogy a juttatandó föld árát úgy sem tudnák megfizetni, a törpebirtokosokat pedig azzal, hogy nekik van földjük, esetleg örökség útján is hozzájuthatnak, elutasították. Az ezerkétszáz igénylő közül csak 499-en kaptak mintegy 850 hold földet a közel nyolcezer holdnyi nagybirtokból. A község lakossága szorgalmas, fizetőképes földművelőnép. A tápiógyörgyei nagybirtokok közül 2700 hold van *Köhner Adolf báró kezén, aki a háború alatt szerezte ezt a birtokot.* Ez a nagybirtok és a vagyonválság fejében leadott birtokrészek teljesen kielégíték a nincstelének igényét. Két nagybirtok még ezután is maradna a községben. A földművelésügyi miniszter kijelentette a küldöttség előtt, hogy kérelmüket illetékes helyre, a földbirtokrendező bírósághoz juttatja, amely megvizsgálja az ügyet és ítéletét közölni fogja.

Észtország tanulmányútra hívja a magyar gazdákat.

A Revalban megjelenő «Postimees», Észtország legnagyobb napilapja egyik legutóbbi számában cikket közöl rólkunk, melyben beszámol hazánk mostani helyzetéről és rámutat a bekeszerződés okozta súlyos gazdasági következményekre, majd a magyar és eszt kapcsolatok történeti előzményeit ismerteti és vázolja azokat a tennivalókat, amelyek a jövőben e téren szükségesek lesznek. *Kiemeli az eszt mezőgazdaság nagy fejlettségét és kívánatosnak mondja, hogyha megvalósítják a kisgazdák külföldi tanulmányútnak tervét, akkor a magyar kisgazdák ismerkedjenek meg ezzel a rokonországgal.*

Mezőgazdasági munkások különletése.

A békéscsabai főispán előterjesztésére a földművelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzbeli jutalommal tüntette ki *Békési Ferenc* dobozi, *Kovács József* csorvási, *Máté Pál* gerendási, *Kazai István* vésztői, *Hirtl Ferenc* gyomaírtelki, *Gál Imre* szeghalmi, *Ókrös Sándor* vésztői és *Bartha Sándor* füzegymartai mezőgazdasági munkásokat.

Az állami szőlővesszők ára.

Lapunkban megemlékeztünk már arról, hogy a földművelésügyi kormány több száz ezer hazai tenyésztésű szőlővesszőt bocsát a gazdák rendelkezésére, hogy a kipusztult tőkét újakkal pótolhassák. A szőlővesszők kiosztását hamarosan meg is kezdik. A földművelésügyi miniszter a napokban körrendeletet bocsátott ki s ebben megállapítja a kiosztásra kerülő szőlővesszőt árát. A gazdák amerikai és európai fajtájú szőlővesszőt vásárolhatnak. Az első osztályú síma amerikai szőlővesszőből ezer darab 100 ezer koronába, a másodosztályú pedig 50 ezer koronába kerül. Az ugyancsak amerikai fajtájú elsőosztályú gyökeres szőlővesszőért ezrenként 200 ezer koronát, a másodosztályúért pedig 100 ezer koronát kell fizetni. Az európai fajtájú szőlővesszők ára 40 százalékkal olcsóbb.

A földművelésügyi minisztérium a világ gabonaterméséről újból jelentéseket fog kiadni.

A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági statisztikai ügyosztálya a háborút megelőző időben évenként a leghitelesebb adatok alapján fontos jelentést adott ki a világ gabonaterméséről. Ez a hatalmas jelentés az egész világon nagy elismerésben részesült és adatait mindenütt szívesen használták fel. A jelentés kiadása a háború alatt természetesen megakadt a külföldi összeköttetések hiánya miatt. Most azután a mezőgazdasági statisztikai ügyosztály újból hozzátartott a külföldi összeköttetések megszervezéséhez s így remélhető, hogy rövid időn belül sikerül a jelentéshez szükséges hiteles adatokat összegyűjteniük és ez esetben ismét megjelenik a világ gabonaterméséről beszámoló hivatalos jelentés.

Az idei rézgálicszükségletet biztosították.

A gazdasági élet egyik igen fontos kérdésében, a rézgálic-ellátásban, a kormány annak idején hathatós intézkedést tett, amikor teljesen szabaddá tette a rézgálic behozatalát. Ezzel biztosította, hogy a gazdaközönség rézgálic-szükségletét a legolcsóbban szerezhesse be. A költött forgalom mellett igen sok nehézség merült föl, amiért a gazdák még az elmúlt évben is sokat panaszkodtak. Ezek a bajok az idén megszűnnek s a *Mezőgazdasági Kamarák* útján mindenki kellő mennyiségű rézgálichoz juthat. A *Mezőgazdasági Kamarák* máris gondoskodtak arról, hogy a területükön lévő szőlőbirtoktulajdonosok idei szükségletük egy részét már most fedezhessék. A földművelésügyi kormány is folytatott tárgyalásokat a pénzügyminiszterrel a rézgálic beszerzésére vonatkozóan s a tárgyalások eredményeképpen *100—150 vagon rézgálicnak hazai üzemekben való gyártása van biztosítva.* A gyártással kapcsolatosan az ármegállapításra vonatkozóan is történt megfelelő intézkedés, amennyiben a földművelésügyi minisztériumnak az ár megállapításánál is meglesz a gazdák érdekét biztosító befolyása. Nem kell tehát attól tartani, hogy túlmagasak lesznek az árak.

Ifjúsági szellemi vezérkart képez ki *Pintér főigazgató.* *Pintér Jenő* budapesti tankerületi főigazgató az idei iskolai tanulmányi versenyek győztesei és a feltűnően kiváló nyolcadik osztályos tanulók részére külön tanfolyamot rendez, amelyen maga fogja oktatni a kitűnő diákokat a tudományos munka elméletről, a jövő feladataira, a magyar világszemléletre és a példaadó társadalmi magatartásra. A főigazgatónak ezzel a tanfolyammal az a célja, hogy olyan ifjúsági vezérkart képezzen ki, amely az életbe kikerülve, hasznos szolgálatokat tehet a nemzet számára.

A bátor mozdonyvezető. A Rockaway Beachről Newyork felé haladó gyorsvonat vezetője a múlt hét keddjén észrevette, hogy előtte mintegy kétszáz méter hosszúságban a vasúti töltés tafpai lángokban állanak. A vonatot már nem lehetett idejében megállítani, mire az elszánt mozdonyvezető teljes sebességgel vezette át a vonatot az égő töltésen és csak azután állott meg és mindjárt neki látott az utasokkal együtt az oltáshoz. A bátor mozdonyvezetőt a vasútigazgatóság nagy jutalomban részesítette.

Borzalmas vasúti szerencsétlenséget sikerült megoldani a galaci vonalon. A galaci vasútvonalon ismét sikerült egy vasúti szerencsétlenséget megakadályozni, amelynek borzalmas következményei lehettek volna. A galaci személyvonat ugyanis *Ratosnya* közelében a legnagyobb gyorsasággal robogott Marosvásárhely felé, amikor a kocsisor egy másodosztályú kocsija *veszedelmesen inogni kezdett.* Az utasok megremülve iparkodtak menekülni a minden pillanatban felborulással fenyegető kocsiból. A szomszédos vagonok vérszékeit meghúzták, de eredménytelenül, mert *használhatatlan állapotban voltak.* Végül a negyedik vagonban találtak egy működő vészféket. A vonatkísérő személyzet megállapította, hogy a személyzállító kocsii tengelye törött el és *ha a vonatot nem sikerül idejében megállítani, egy percelt később a galaci személyvonat a sziklafalba vágott keskeny párkányról menthetetlenül a Maros szédülő mélységébe zuhan.* A vasutasok szerint ez lett volna a legnagyobb katasztrófa a sok közül, amely az utóbbi időben Olahországban volt.

Morvay János meghalt. Morvay János, a Községi Jegyzők Országos Egyesületének díszelnöke, Mezőkövesdnek több évtizeden át volt főjegyzője, hetvenhétéves korában tüdőgyulladásban meghalt Mezőkövesden. A Matyóföld nagy halottját óriási részvét mellett temették el.

Törvénytelen gyermekek törvényesítése az anyakönyvekben. Az új kánonjogi kódex 1116. kánonja értelmében a házasságon kívül született törvénytelen gyermekek a szülők későbbi házassága által minden további eljárás nélkül *törvényesekké* tesznek. Ugyanez áll a fölméntessel kötött házasságokra is. E kánonok alapján a váci püspök felhatalmazza mindazokat a lelkészeket, akik anyakönyveket vezetnek, hogy az írásba foglalt apasági nyilatkozat kivétele után a szülőknek 1895. október 1. után kötött egyházi házassága alapján, hivatkozással a megfelelő fenti kánonra, a gyermekek törvényességét az anyakönyvbe bevezessék, bonyolultabb esetekben az ügyet az egyházmegyei hatóság elé kell terjeszteni.

Új nagyközségek. A belügyminiszter a Veszprém vármegyébe kebelezett *Pápateszér* és *Nagygyimó* kisközségeknek nagyközséggé való átalakulását megengedte.

Páratlan sikerű műkedvelő előadás Battonyán. (Képpel.) A falvak kulturmunkájának legbeszédesebb bizonyítékai a műkedvelő előadások. A szereplő ifjak és leányok egy-egy hivatott rendező vezetése mellett már a legnehezebb feladatoktól sem riadnak vissza és nemes törekvéseiket, lelkes munkájukat minden esetben megérdemelt siker koronázza. A napokban Battonyán Huber pompás muzsikájú darabját, a «Tékozló fiú»-t adták elő. A díszletek, zene, a szereplők játéka oly tökéletes harmóniában olvadt össze, hogy az előadás díszére vált volna bármelyik hivatásos színtársulatnak is. A zenekart Reiner Károly tanító vezényelte. A zenekarban helyet foglaló zongorán Zilahy Rózsika vállalt, teljes sikerrel. Nehéz feladatot. A nyitány után Molnár Rózsika mondta el bájos közvetlenséggel a prólógot a tékozló fiúról. Ezután megkezdődött a darab előadása, melynek páratlan sikerében Maurer Pál, Nenád Ljubomir, Szabó Lajos, a főszerepek alakítói, osztoztak. A negyedik felvonás egyik jelenetében Molnár Margitka ragadtatta lelkes tapsokra a közönséget keleti táncával. A darab többi szereplője is méltó elismerést érdemelt. A nehéz darabot fáradhatatlan energiával és nagyszerű hozzáértéssel Koesis Kálmán r. k. lelkész és Héber János r. k. tanító rendezték. A pompás díszleteket Kanalas Árpád festette. A szereplő nők vála-ztékos keleti ruháit a helybeli k. nővérek készítették. A darab előadásának sikere újra csak azt bizonyítja, hogy a nemes törekvések iránti érzék és a lelkes, odaadó munka mindig komoly sikert arat.

Vissza a magyar földhöz! Február 15-én vették át a magyar hatóságok a nógrádmegyei *Somoskő* és *Somoskőújfalú* községeket, amelyeket a Népszövetség már egy évvel ezelőtt Magyarországnak ítélte, a visszacsatolást azonban a cseheknek egészen mostanáig sikerült elodáznia. A két községel körülbelül 3400 főnnyi lakosság került vissza Magyarországhoz.

A kuruzslók a tudatlanságból élnek. Az orvosi körök a közeljövőben hivatalosan foglalkoznak a rendkívül elszaporodott kuruzslók ügyével. Az utóbbi évek során ugyanis a vidéken oly nagy mértékben szaporodtak el ezek a tudatlan emberek hiszékenységet kihasználó családok, hogy az ellenük való védekezés most már elodázhatatlanul sürős kötelesség. Olyan vidékeken, ahol a lakosság a műveltség oly fokára jutott, hogy nem ad hitelt a babonáknak és egyéb sötét tévelygéseknek, maga a nép teszi ártalmatlanná a kuruzslókat, az emberi tudatlanságból élő szeláhamosokat. Önmagának és a magyarság hírének árt az, aki hallgat a kuruzslók szavára és önmagának és az egész magyarságnak használja, aki lehetetlenné teszi sötét üzelmeiket.

Ötvenméteres magasságból ugrott le talpszánnal. Hof-Gastein mellett megtartott sítalpszán-ugróversenyen Bildstein, a bécsi Oesterreichische Skiklub tagja, 50 méteres ugrásával új osztrák rekordot ért el.

Keletmagyarország költőinek bemutatkozása a Pátria-Klubban. A Pátria-Klub vasárnap este rendezte úgynevezett erdélyi estélyét, melyben az elszakított keletmagyarországi terület költőit ismertette meg a főváros közönségével. Elsőnek Ravasz László református püspök lépett az emelvényre és hatalmas beszédben ismertette az erdélyi ember lelki világát. A közönség nagy ünnepséggel fogadta a püspök beszédét, mely után Gárdos Nelli szavalt el két verset Berde Máriától, Bihóy Zóra, az Operaház tagja, erdélyi költők dalaival énekelte, Simonffy Margó Walter Gyula és Remenyik Sándor verseit szavaltta. Tompa László, Nagy Emma verseiket szavalták. Végül Onódy Akos, a Nemzeti Színház tagja, olvasta fel az erdélyi költők válogatott költeményeit.

A «Tékozló fiú» előadása Battonyán.

Január hó 26-án, 27-én és február hó 2-án a battonyai műkedvelők nagyszerű sikerrel adták elő Huber «Tékozló fiú» című zenés játékát. Képünk a darab egyik jelenetét örökíti meg. A szereplők nevei (balról-jobbra) Szabó Béla, Lovas László, Frech Jakab, Szabó Lajos, István Károly, Maurer Pál, Iklyády Béla, Kovács Lajos, Novotny István, Nenád Lyubomir, Bunda István.

(Beküldte: Borl Ernő, Battonyáról.)

Károlyi Mihály Londonban ármánykodik. A Londonba utazott szociáldemokrata vezér, Peidl Gyula és a szökevény Garami Ernő Károlyi Mihályal is tárgyalásokat folytattak. A hazaáruló Károlyi Mihály most Londonban tartózkodik, odasegíti cinkostársait is, így Szende Pált, Hock Jánost, Jászai Oszkárt és Hatvani Lajost, hogy ezzel a díszes társasággal új mozgalmat kezdjen Magyarország ellen. A mindenhonnan kiebrudalt Károlyi Mihály azonban ezúttal is kudarcot vall, mert angol politikai körök semmi jelentőséget sem tulajdonítanak a farkastorkú grófnak.

Kiemelik a háborúban elsüllyedt német hajókat. A «Times» című angol lap részletesen foglalkozik az 1919-ben lezajlott *ocapflowi* tengeri csatában elsüllyedt német hadihajók felszínrehozására megindított mozgalommal. A nagyarányú mentőmunkálatok elvégzésére az admirális már véglegesen megkötötte a szerződést egy fémkereskedőkből és mérnökökből álló nagy londoni vállalkozó társasággal. A munka gyakorlati előkészületei már folyamatban vannak. Minthogy az eddigi mérnöki gyakorlatban ilyen óriási csatahajók felszínreemelésére még alig volt példa, egészen új szabású berendezéseket létesítenek a munka elvégzésére. Hír szerint több mentő és hajóépítő részvénytársaság, közöttük egy amerikai szindikátus is, benyújtotta pályázatát a felszínre hozó berendezések elkészítésére.

Az oláhok a távollevők birtokait is elveszik. A román birtokreform-törvény végrehajtása külföldön is nagy visszatekintést keltett, különösen azokban az államokban, amelyeknek állampolgárai a Romániához csatolt területeken ingatlanokkal rendelkeztek, de ők maguk nem laktak ott. A legfelsőbb agrárbizottság döntése szerint ugyanis a távollevők birtokainak nemcsak külsőségei, hanem a belsőségek is kisajátítás alá esnek s ha a kisajátítás már megtörtént, ez a döntés nem támadható meg. A távollevők a Népszövetség elé viszik sérelmeiket s így a román birtokreform-törvény felháborító bűnei a Népszövetséget is foglalkoztatni fogják.

Oroszországban «oktobrizálják» a gyerekeket keresztelés helyett. Az oroszországi vörös szöveget tudvaleg a legkegyetlenebb üldözést kezdte meg az egyház ellen, a templomokat kifosztotta, a papok szárait gyilkoltatta le és ma is minden alkalmat megragad, hogy megcsúfolja a hívők vallásos érzületét. Legutóbb külön bolszeviki ceremóniát léptetett életbe a keresztelés szertartása helyett. Eszerint az újszülött oroszokat ezentúl nem keresztelni, hanem «oktobrizálni» fogják. Egy angol újságíró végignézett egy ilyen októbrizálást. Az újszülöttet egy emelvényre helyezték, majd a tömeg eldöntötte, hogy mi legyen a neve. Ezután *Kamenev* vörös elnök tartott beszédet, ő is vállalta a — nem kereszt, hanem — októberatyá tiszteletét, míg az október-anyáét egy kommunista nő. A beszéd után a csecsemőt *vörös bölcsőbe tették, a zenekar rázendített a vörös indulóra, végül pedig táncmulatságot tartottak.* Ez a torzszertartás is bizonyítja, hogy a vörös kommunisták *egyesen meggyalulázzák az egyházi szentségeket* — ez esetben a keresztelést — és már a csecsemőkorban megkezdik az istentagadásra való nevelést.

Gyilkol és rombol a lavina. Az osztrák havasokban a napokban egy öttagú berlini kiránduló társaságot *eltemetett a lavina.* Eddig csak egy nőt sikerült holtan megtalálni. Valószínűleg halál lett a sorsa a társaság négy férfitagjának is, akiket betemetett a tíz méter magas hógörgögeteg. Nagy pusztítást okozott a lavina Innsbruck közelében is, ahol a német-osztrák Alpesi Egyesület menedékházat temette el.

Érettségi vizsga a háztartásról és a főzésről. Az osztrák közoktatási miniszter rendeletet adott ki, amely szerint egyelőre kísérletképpen az egyik leánygimnáziumban érettségrező növendékeknek az érettséginel a háztartás, a főzés, a gyermeknevelés kérdéséről is tartoznak vizsgát tenni. Ez a vizsga kétféle: elméleti és gyakorlati. A főzésből például úgy vizsgáznak, hogy egy család részére három tál ételt kell elkészíteniök.

Arad és Szeged között megindul a közvetlen vasuti forgalom. Az Arad-csanádi egyesült vasutak és a román államvasutak megbízottai között lefolyt tárgyalások eredményre vezettek s március elején Arad és Szeged között is megindul a közvetlen vasuti forgalom.

Kiirtottak egy tanyai családot az éjszakai vendégek. *Baja* határában, a demarkációs vonal mentén, de már a megszállott területen van *Nagy Péter* gazda tanyája. A szomszéd tanyabelleknek feltűnt, hogy a ház ajtaja nappal is be van zárva. Feltörték az ajtót. A szobában a gazda borzalmasan összeszurkált holttestét a padlón találták meg, felesége és 16 éves leánya hullai az ágyon voltak. A gazda 10 éves gyermekét, Györgyöt, egy közeli árokban lették meg eszméletlen állapotban. Mikor magához tért, elmondta, hogy két ember éjszakai szállást kért náluk. Éjjel nagy zuhanásra ébredt fel és hallotta, hogy *egyik ember a másíknak azt mondta, ezt jól fejbe találtam.* A gyermek félmériben 12 éves fivérével kiszaladt a házból. Az idősebb visszament. *Azt balta-csapásoktól agyonverve meg is találták az istállóban.*

Másfél milliárddal csapta be üzletfeleit egy pesti posztókereskedő. Több felvidéki kereskedő feljelentést tett *Diamant* Ede budapesti posztónagykereskedő ellen sikasztás miatt. *Diamant* mintegy *százharmincezer szokol értékű szövetet vásárolt tőlük, az árát megkapta, de nem fizetett.* A szövetet értékesítette a pesti kereskedőknél. *Diamant*, amint megszöve a letartóztatásnak, külföldre szökött. A budapesti ügyész *elfogató parancsot adott ki ellene.* A másfélmilliárdos sikasztással vádolt kereskedőt a bécsi hatóságok is keresik család miatt.

Az utolsó álom. A balmazújvárosi határában levő *Semsey-féle* uradalomban éjszaka kigyulladt az porrá égett egy cseledház. A tűzben ott pusztult a ház két lakója, *Juhász András*, egy béres felesége és *Julianna* nevű leánya. *A lángok álmukban lepték meg a szerencsétleneket,* akik mélyen aludtak és nem tudtak megmenekülni.

Agyonverték a német szeptaristák vezérét. A német megszállott területen lévő *Pirmasens* kormányzósági épület előtt rendkívül nagy tömeg gyűlt össze, amely ismétletlen fölszólította a szeptaristákat, hogy hagyják el az épületet, vagy lépjenek tárgyalásba a polgárok küldöttségével. A szeptaristák ezeket a közeledési kísérleteket elutasították és az *épületet elbarrikádózták.* Estefelé a szervezett önvédelem *rohamot intézett az épület ellen,* amelyben, a polgárok becsülése szerint, negyven szeptarista tartózkodott, köztük *Schwaab*, úgynevezett kormányfőbiztos is. A szeptaristák vaktában lövöldöztek a tömrege. *Bár az ostromlók súlyos vereséget szenvedtek, folytatták az ostromot.* Miután a barrikádok miatt az épülethez nem lehetett közel férni, a tűzoltóság is működésbe lépett s a tűzoltóság sem holdogult, az *épületet benzinnel felgyújtották.* Mihelyt az épület alsórése lángborult, a szeptaristák *beszűntették a tüzelést és kegyelmet kértek.* Aközben néhány ember létra segítségével az épületbe hatolt, amelyben *most ember ellen vette fel a harcot.* *Az épületből menekülő szeptaristákat a mérhetetlenül felindult tömeg agyonverte.* Ezek közt van *Schwaab is, aki rendkívül kegyetlen magatartásával gyűlöletessé tette magát, továbbá segédtsíjtje és több más szeptarista.* A kormányzósági épület ostrománál összesen tizenhét embert öltek meg, köztük tizenegy szeptaristát.

Megdrágnult a gyufa. A trafikárak drágulása után a pénzügyminiszter a gyufa kincstári részesedését is felemelte s erre hivatkozva a gyufagyárak is megdrágították a gyufát. Háromszáz koronára emelték egy doboz gyufa árát s ezzel egyidejűleg az öngyújtó is drágább lett, mert a pénzügyminiszter ennél a cikknel is felemelte a kincstári részesedést.

Letartóztattak egy vámcsalókkal összejátszó köztisztviselőt. A több milliárdos szombathelyi vámcsalás ügyében, amelyet a rendőrségnek hosszú hónapokon keresztül való nyomozás után sikerült kibogoznia, szenzációs fordulat történt. A rendőrség megkeresésére két detektív házkutatást tartott *Koller* miniszteri tanácsosnál, aki annak idején Szombathelyen a nyomozást lefolytatta és aki ellen az a gyanu merült fel, hogy *kétezer dollárért az ügyet egyszerű vámiövedéki kihágással engedte elkenni.* A Szombathelyen letartóztatott terheltek vallomása alapján *Koller* miniszteri tanácsost letartóztatták és rendőri fedezettel Szombathelyre hozták a nála megtalált *1700 dollárral és mintegy 600 millió magyar korona értékű pénzzel együtt.* *Koller* miniszteri tanácsost szembesíteni fogják az ügy többi vádlottaival.

Halála előtt lenyelte a briliánsait. Nagy feltűnést keltett Franciaországban az a pör, amelyet egy asszony ellen indítottak férjgyilkosság címén s amely nagytékű kincs feladásával végződött. *Saint-Brice* nevű falucskában ugyanis rebesgetni kezdtek, hogy egy nemrég elhunyt iparos nem természetes halállal halt el. Az özevgyé lett feleség nem tiltakozott a kifőldelés ellen és a hatóságok elrendelték a holttest fölboncolását. Az orvosok meglepő föl edezést tettek: *a halott beleiben egy csomó briliánsot találtak,* melyek mint egyetlen örökös, az özevgyet illették meg. A további nyomozás során kiderült, hogy pár hónappal ezelőtt az országúton egy egyszerű rablőgyilkosság áldozata lett s így minden valószínűség szerint ebből a zsákmányból származnak a briliánsok. A tárgyaláson az özevgy kijelentette, hogy a drágaköveket tizenegy évvel ezelőtt vásárolták s egy szép napon elűnték lakásukból. Az asszony védőügyvédje azzal érvelt, hogy a *zsugori férj* magával akarta vinni a *másvilágra a briliánsokat* s a véletlen műve, hogy napvilágra kerültek. Több tanu vallotta, hogy az elhunyt felesége terjesztette az álhirt urának «nem természetes» haláláról, mert valószínűleg tudomása volt a drágakövek eredetéről és arról, hogy azokat az ura halála napján nyelte le. A tragikomikus eset szálait nem lehetett kibogozni s az ügyész bizonyítékok híjján *fölmentette az asszonyt.*

A Duna erősen megdagadt a hóolvadás következtében. Az időjárásban hirtelen átlott be az enyhülés s így a hó hamarosan felolvadt. Az olvadás következtében a Duna vize is erősen megduzzadt s a fővárosban már csaknem elérte az alsó rakodópárt magasságát. A főváros illetékes körei minden óvintézkedést megtettek, hogy egy esetleges árvíz következményeit elhárítsák. Közeli árvízveszedelem azonban nem fenyegeti a fővárost, mert a Duna felső folyásában apadás mutatkozik.

OLVASÓINKHOZ!

A folyton emelkedő drágaság miatt — mi is, mint a többi lap — kénytelenek vagyunk a „**Vasárnap**” képes hetilapunk *árát, valamint előfizetési díját* felemleni.

Hisszük, hogy olvasóink megértéssel fogadják a kényszerítő körülmények parancsolta áremelést, annál is inkább, mivel a „**Vasárnap**” így is a legolcsóbb hetilap.

A „**Vasárnap**” egyes száma a mai naptól fogva **600 korona**.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	6500 K
félévre	12500 K
egész évre	25000 K

A „**Vasárnap**” ismét nagy anyagi áldozatot hozott, amikor a lap árát csupán mérsékeltebben emeli. Ezzel lehetővé kívánja tenni a legszegényebb földművelőknek is, hogy újságot olvasson, ami a művelődés szempontjából feltétlenül szükséges.

A „**Vasárnap**” megteszi a kötelességét, amikor minden üzleti haszonról lemondva, egyedül arra törekszik, hogy a falu társadalmának olcsó lapot adjon s ezzel előbbre vigye a falu kultúrájának ügyét. Az azonban nem elég, hogy csupán mi hozunk áldozatot, hanem kötelessége minden jóérzésű magyarnak, aki nem Pató Pál módjára akar élni, hogy a „**Vasárnap**”-ot, amely lap önzetlenül szolgálja a falu érdekeit, támogassa és olvassa. Ne sajnálja senki azt a néhány száz koronát, amit a „**Vasárnap**”-ért ad, mert ennek a pénznek az ellenértéke sokkal nagyobb. Aki tanulni, okolni s a korral akar haladni, annak a „**Vasárnap**”-ot olvasnia kell.

Folyó évi március hó 1-én új előfizetést nyitunk s *aki legelőbb 1 évre előfizet a «Vasárnap»-ra, az ingyen kap egy az «Uj Barázda» kiadásában megjelent, csinos kiállítású, gazdag tartalmú, igen értékes naptárt, melynek bolti ára 3000 korona.*

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése február 29-én lejár, hogy előfizetésüket a csatolt befizetési lapon megújítani sziveskedjenek, nehogy az előfizetési díj hiánya miatt a lap küldésében fennakadás áll, on be.

Mutatványszámot ingyen küld

A „Vasárnap” kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. szám.

Az «Ecclesia» harangjairól. Ecclesia-Harangművek R. T.-nak. Az önk által öntött harangokat Istennek dicsőségére 1924. febr. 3-án felavattuk. A harangok hangjával és az összhanggal is meg vagyunk elégedve. Az Ecclesia és Rincker mester dicséretét hirdetik a vidéknek. Füle, 1924. febr. 8. Mély tisztelettel Nagy Gyula ref. lelkész. — Tek. Ecclesia-Harangöntő R. T. Budapest. Van szerencsénk önöket értesíteni, hogy a szerencsenyi ref. egyház 1924. évi rendes közgyűlése az 1923. évben önk által szállított harangért gyülekezetünk teljes megelégedését fejezte ki, mit az egyház presbitórium a szíves tudomásul közöl. Egyben Isten áldását kérve további munkájukra, vagyunk teljes tisztelettel Szerencseny, 1924. febr. 7-én. Gáti Sámuel s. k. ref. tanító, Varga Zoltán s. k. gondnok, Varga Sándor s. k.

Különös torzszülött. A szegedi kórházban a napokban különös torzliányt hozott világra egy fiatal mindszeinti asszony. Az «újszülöttnék» csupán nyaka és szőrös ábrázata, hajjal benőtt, bajszos feje volt, törzse és végtagjai hiányoztak. Az asszonynak semmi baja sem történt s azóta már jobban is van.

Álomból a halálba. A napokban a budapesti Dunaparton *Kriszán Ferdinánd* 52 éves halász ittasan lefeküdt a hajóhoz vezető hidra s éjjel az áradó Duna lesodorta alvóhelyéről. Holttestét kifogták.

Két német hadifogoly borzalmas sorsa. A berlini «Deutsche Zeitung» amsterdami jelentése szerint Ré-szigetén egy utas két elrejtett német hadifoglyot fedezett fel, akik leírása szerint, *hülye elméállapotban éledékelnek és nem rendelkeznek annyit akaraterővel, hogy kiszabadulniuk szorgalmazhatnák.* Az ottani lakosok semmit sem tettek érdekében. Az egyik annyira elbujt, hogy nem is volt a látogató ottani tartózkodása alatt megtalálható. A párisi német követ lépéseket fog tenni hazaengedésük érdekében.

Papi szabó! Szovik József reverenda- és cimadakészítő: Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Tutankhamen fáraó sírja sárga kristályból készült. Egy kairói távirat szerint a Tutankhamen fáraó sírkamrájának feltárását végző Howard Carternek és tudós társainak hossz- szasi és rendkívül óvatos munka után sikerült különválasztani az eltemetett fáraó koporsójának négyeszes burkolatát. A koporsó művészi szépsége mindenkit meglepett, jóllehet a sírkamrában talált művészi tárgyak alapján a tudósok felcsigázott érdeklődéssel várták ennek napfényrekerülését. A remek festményekkel és faragásokkal díszített koporsó sárga kristályból készült és teljesen ép állapotban maradt meg. A szaktudósok egyhangú véleménye szerint Tutankhamen fáraójához hasonló szép koporsó nincs több a világon.

Az angolok szigetét vásároltak a madarak számára. Egy angol országos bizottság gyűjtés úján összehozott jelentékeny pénzzöszegén megvásárolta a northumberlandi partok közelében lévő Farmer-szigeteket, hogy ott a madarak számára *kíméleti területet rendezzenek be.* Ezek a meglehetősen sziklás szigetek eddig is hiresek voltak madárvilágukról s több olyan különleges madarfaj menekült ide, amely ritkaságzámba megy az egész földkerekségen.

A napközi otthonok gyermekeinek ünnepe a pápa nevenapján.

Disznó helyett holttestet loptak. Egy nyolcvanhat éves szarvas asszony épen disznóölés napján halt meg, mire hozzátartozói gyorsan neki láttak a disznó feldolgozásához s erre az időre a halottat egy nagy teknőbe helyezték el a kamrában. Amikor felakarták ravatalozni az elhunyt öregasszonyt, megdöbbenéssel látták, hogy a hullát teknőstől együtt ellopták a kamrából. Később megtalálták a holttestet a teknővel együtt a ház végében. Nyilvánvaló, hogy a tolvajok a sötétben azt hitték, hogy — disznóölés lévén a házban — a teknőben a sertés húsa van elhelyezve, mikor aztán rájöttek a tévedésükre, otthagyták a teknőt a ház mögött.

Gyöngyök a sétatobban. Az északamerikai Oregon-állam *Ashland* városkájában egy szegény ember csodálatos módon jutott rendkívüli gazdagsághoz. Egy közjegyző irodájában halgták ki nemrégiben tanuként. Ez a szokatlan dolog annyira hatott az idegeire, hogy rosszul lett s erősen sétatápcájára támaszkodott. A pálcá hirtelen kettétört s belsejéből egy csomó drágagyöngy hullott a padlóra. A rendkívüli eset ezúttal «idegcsillapító» módon hatott rá, szépen összeszedte a gyöngyöket s — százezer dollárért adott túl rajtuk. Az érdeklődőknek előadta, hogy fogalma sem volt róla, hogy botja ekkora kincset rejteget. A botot egy Minnesota-állambeli farmertől kapta, akinek indián asszony volt a felesége. Ezt a farmert ő betegségében hosszú ideig ápolta s mikor felgyógyult, ezt a botot ajándékozta neki. A botot már több ízben elhagyta, de szerencsés véletlen folytán mindig újra megtalálta.

Világító haj. Mint olvassuk, a londoni Savoy-szálló nagyteremben a napokban zajlott le a legparádásabb bál, amelyen egy olasz grófnő aratott most már «világra szóló» feltűnést. A grófnő, akinek fényképével egyszeriben tele is lettek a képes lapok, azzal kellett feltűnést, hogy a *haja világított.* Természetesen a bál központjára lett, hamarjában a kezét is megkérték a legkönnyebben tűzfogó ifjak, de a grófnő, akinek nevét egyébként senki sem tudta, mindenkit erőlyesen visszautasított. Másnap aztán a fodrászok ostromolták meg a titokzatos grófnőt és hatalmas összegeket ajánlottak fel neki a világító haj titkáért. A grófnő a fodrászokat is csak úgy visszautasította, annyit azonban elárult nagy kegyesen, hogy *finom hálót borította a fejét és ez a háló, nem pedig a haja világított.*

Nincs pénze a kínai császárnak. A volt kínai császár súlyos pénzzavarban van és kénytelen volt pénzért külföldi bankokhoz fordulni, amelyeknél értékes műtárgyait helyezte el biztosítékkul. A volt császárnak kiutalt apanázs nem folyik be a kellő időben és ezért a császár háztartási kiadásait már az elmúlt évben erősen korlátozni kellett. A volt császár most tizenhétéves, 1911-ben fűtékek el trónjáról és azóta majdnem fogolyként él palotájában. 1922-ben feleségül vette egy mandzsu hivatalnoknak szépségéről híres leányát.

Nagy vasúti szerencsétlenség Brit-Columbiában. Brit-Columbiában a kanadai Pacific-vasút a Chilliwack-hídról belezuhant a megáradt folyóba. A szerencsétlenség halálos áldozatainak száma huszonkárom.

TRÉFÁK

Megfelelt.

Többen utaznak külföldön. A vasúti szakaszban helyet foglal egy magyar is. Észreveszik, hogy magyar és ugratni akarják. Oda szól hozzá a cseh:

— Lásza, barátom, a magyart nem sokra tartják, mert magyarul nem írták sehova «Kihajolni veszélyes», csupán a nagy nemzetek nyelvén díszleg ez a figyelmeztetés.

Csendesen felel a magyar:

— Aki ezt a vasutat készítette, nagyon jól tudta, hogy ha ki nem írják a maguk nyelvén «Kihajolni veszélyes», a maguk-fajta ember mind kihajol és a távirópózna le is üti a fejét. De azt meg nagyon jól tudta, hogy a magyarnak van annyi esze, hogy nem hajol ki, főleges lelt volna tehát magyarul is kiírni.

(Beküldte: Nagy István, Furtórol.)

A dadogó kereskedőség.

Tudvalevő tény, hogy a dadogók, ha énekelnek, nem dadognak. Egy kereskedő tehát rászoktatta dadogó segédjét, hogyha valamit akar mondani, ne mondja, hanem énekelje.

Egyszer a kereskedő azt mondja a segédnek, hogy hozzon a hátsó udvari raktárból benzint. A segéd kimegy, visszaroohan és dadog riadt ábrázattal:

— F—f—főfő—nőnők ú—ú—

— Segéd úr, ne dadogjon, hanem énekelje, mit akar mondani.

— Dddede f—f—főnőkönök ú—ú—

— Jaj segéd úr, így nem értjük meg egymást. Mint szokta, szépen, higgadtan énekelje a mondanivalóját!

Hát a segéd énekelte a «Megy a gőzös» nótájára dadogás nélkül:

Főnök úrnak tisztelettel azt jelentem,
Mikor ép a raktárunkhoz közeledtem,
Felrobbant a benzintartály,
Ihaj, csuhaj! légett az egész raktár!

A kölcsön.

— Hallatlan, hogy milyenek az emberek. Tegnap egy ismeretlen ember kölcsönkért százezer koronát. Persze megmondtam, hogy nem adok neki, mert nem ismerem.

— Hát adj nekem százezer koronát!

— Neked nem adok, mert téged — ismerlek!

Nem lehet lerázni.

— Szeretnék beszélni a főnök úrral.

— Nem lehet. Tegnap meghalt.

— Kérem, mindössze csak három percre szeretnék beszélni!

Minden magyar ember Amor bajszpeprőt használ. Gyár: Pán Laboratórium IV., Régiposta-utca 2. sz. Budapest.

A kitaláló.

A Rákóczi-úton ballag egy tincses, kaftános «polgár». Arra jön egy tréfás kedvű úr és rászól:

— Mondja Kohn úr, hol van a Dohány-utca?

— Honnan tudja, hogy engem Kohnnak hívnak?

— Kitaláltam.

— Nu — vág vissza az élelmes Kohn — akkor találja ki azt is, hogy hol van a Dohány-utca.

REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

(Beküldte: Nyerges Mihály, Csanádpalotáról.)

2. Betűrejtvény.

MBR TRVZ $\frac{1S}{TE}$ VGZ

(Beküldte: Kocsidy János, Zengővárkonyról.)

3. Tréfás talány.

Sok ezer évesnél idősebb, de ötletes sohasem volt.
Mi ez?

(Beküldte: Kovács József, Magyarereggyről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 11-ik számunkban közöljük.

A 5-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **Adél.**

2. Kockarejtvény: **Ki mint vet, úgy arat.**

3. Számrejtvény: **Bertalan (rab, balta, len, lant).**

Megejtették: Neumayer Ferenc, Aranyos János, ifj. Kotsis Sándor, Bencez Tobi Katalin, Pál Irénke, Mariska és Antika, ifj. Éva Béla, Gróf József, Berenyák István, ifj. Bangó István, Hornyák Etel, Boros Mihály, Matics István, Tóth György László, Szász József, Borisza Dezső, Nagy Károly, Aradszky György, ifj. Ritecz István, Szlavkovszky Jolán.

Jutalomkönyvet nyertek: Szász József (Nyiracsád), ifj. Ritecz István (Gyékényes), Nagy Károly (Hajdúnánás), ifj. Bangó István (Hódmezővásárhely.)

A 6-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

„Pyramis“

magyar földbirtokosok és földbérlők kereskedelmi r.-t.

Részvényalap: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 26. SZ.

1-6 milliárd.

Osztályai: mezőgazdasági — gép — műszaki — gabona — liszt — takarmány — gyapjú — és biztosítási osztály.

Vetőmagtisztítóüzem.

SÜRGÖNYCIM: «PYRAMIS».

Bankosztály.

A CENK BESZÉL

Irtá: Péterfy János.

REGÉNY AZ ERDÉLYI SZÁSZOK ÉLETÉBŐL.

(8. folytatás.)

Új vendég érkezett ruganyos, városi hintón a havas-alji házba. Az óbrassói luteránus pap, az okos fáhrer szállt le a Suller János gazda fogatáról és jöttek befelé...

— No, mi lesz most? — gondolja a vén juhász. — Ezek itt találkoznak az én házámmal? A pópa meg a luteránus lelkész?... De ha ez a cérnabelű, vékony lábszárú, okos fáhrer is vele, az öreg Iliával kezd okoskodni, hát Isten neki! Rájok uszítja mind a kilenc hatalmas juhászkutyáját!... Pedig azok veszedelmes állatok. A farkasokat is széttépik, ha köze szoríthatják!... Majd megszabják a csuhák, reverendák és palástok szöveget!...

Mindzett csak az elkekeredés váltotta ki az öreg emberből. Dehogy tette volna meg?!... A pópa áldását alig győzte zsebrerakni és mégis bízott a papjában. Még a luteránus, okos pappal szemben is bizalma volt, hogy a pópa lesz kettejük közül a győztes...

Eléje ment a vendégeinek egész a korlátkerítésig, hiszen itt nincs kapu a havason, nem lehet a kapuig menni?!... — Eléjek mégy?... — kérdi feddőleg a pópa.

— Apatársam. A lánya az én menyem. A fiam az ő veje. Szívesen látott a házánál. Asztalához ültetett az első, paradés szobába és etetett, itatott minden finomságokkal... Az oláh bocskort nem szégyenitem meg a szász csizma előtt!...

— Ú-ú-ú-gy?... A szász megvendéget?... Ez csoda... — De az is csoda volna, domnule pópa, ha nem adnám vissza a kölcsönt!... Egy oláh ember ezideig vendéglátás-ban megért ezer szász embert!...

— Mindenkor!... — mondja a pópa. — Hát csak erédj! Tégy tiszteletet nekik!...

Pakulár Iliá hirtelen lekoppott egy tányért a tálasról. Rátette a kenyeret és a sót és sietett az érkezők elé. Alázatosan meghajította a fejét és odatartotta a tányért.

— Legyetek megáldva a jószágos Istentől és az ő minden szentjei vigyázzanak lépteitekre! Hozott az Úr az én házomhoz! Itt a kenyér és a só! Izleljétek meg becsülésem, tisztelem jele képében!...

— Köszöntjük és köszönjük, Iliá gazda! — fogadja a lelkész. — Mindazon jókat és az Istennek szeretetét hozzá kívánjuk szép szavaihoz mi is. Áldást a gazdára, a házanépre és boldogságot a házbanlakók részére...

Vágtak a kenyérből. A pap szelte meg. Azután Jóhán bácsi vágott és megsózták, befalták. Itt a havason ez a legnagyobb tisztelet és hódolat jele. Jól tudja az okos fáhrer s még meg is dicséri a zamajait az Úr áldásának, mert különösen kellemes ízt kölcsönöz az oláh kenyérnek a kevés kukoricaliszt, amelyet külön leforrázva, dagasztás alatt közéje kevernek.

Iliá bácsi szíves szóval betessékeli vendégeit. A kocsi, meg a lovakra a bojtárgyereket, a zömök Demeter vigyáz, de abrakot is küldet ki a házigazda, a módos juhász. A belső szobában a pópa van. A luteránus lelkész belép. Köszön illedelmesen, papiasan és a két lelkész kezét szorít, megöleli egymást...

— No, hála Isten, nem verekednek össze... — gondolja az öreg Iliá és ugyancsak ráncba szedi az esztét, hogy vendégeit jól ellássa. Sajj, turó, szalonna, vereshagyma és kenyér kerül az asztalra. Az öreg oláh asszony még kezét is csókol a tiszteletes lelkész úrnak, annyira megtisztelte... Italféle is van. Jóillatú fenyőpálínkát hoznak az asztalra — egyelőre. És bocsánatot kér a papi emberektől a házigazda, hogy intézkedhessen odakünn, hát eltávozik...

Aztán sebesen nyargalnak erre-arra mokánylovakon a pakulárok, a bojtárfiúk, sört, bort és finom szivarokat hoznak az egy óra járásnyira fekvő határvendéglőstől. De most nem egy órát tart az út, mert nyargalnak, hát fele időre visszaérkeznek megrakodva a szükségesekkel...

Az asztalra moldvai szűződohány kerül, fakupában, finomra vágva. Ég igen illatos füstölőféle, akinek telik rá pénze. A módos Pakulár Iliának futja a jövedelméből. Amint ismét visszajön Iliá gazda, kínálja a vendégeit szíves szóval, vendégszeretettel. A szász gazda megnézheti a vagyonos oláh lakását, mert itt is akad sok szép kézimunka, csak hogy az oláh varrottásokban sok a cifraság, az arany, a gyöngy, az ezüst díszítés... De az arany igazi arany még a kanapé-takaró szövetében is!...

A juhászgazda szorongva várja a küldöttjeit vissza. Különbözik a bárányt hirtelen leszúrták. Készül a paprikás tokány. Nyársan is sütnék majd belőle... Lesz izletes vacsora hamarosan, bőségesen. S amint forgolódnak, készülődnek a havasi háznál, hát íme megérkeznek a kalugyereket öten... (Ezeket Juon hívatta egyik juhászbojtárral, hogy siessenek segíteni, mert az óbrassai okos szász pap lyukat beszélít immár az oláh pópa hasába, hát ne hagyják cserben!...)

Az eredmény ismét csalódás lett. A pópa segítségére siető barátok a legkellemesebb beszélgetés közben találták a pópát a lelkéssel s oly szíves, meleg fogadtatásban részesítették őket, hogy testvériesen megölelték egymást a szent emberek...

*

Marcsen és Juon csalódvá hallgatták a padlás vékony deszkáin át a találkozás alatti beszélgetést. Az ők vidám kedvük nem elégítette ki a szent emberek békés előzékenykedése és kölcsönös szívesége...

— Ezek a papok sohasem haragszanak, ha van mit enni-inni bőségesen!... — jegyezte meg a legény s meg sem várták a végét a barátkozásnak, hanem felkészültek a nászútra — esküvő előtt. Úgy határozták, hogy korán reggel kis mokánylovakon bemennek Feketehalomba meglátogatni a Marcsen nagybácsiját, hogy előkészítve részükre a polgári házasságot... Itt a papoknak megüzente Iliá bácsival a szász leány, hogy semmiféle oltár elé nem megy. Sem az oláh, sem a szász oltárt nem óhajja, csak a jó Isten templomát, a szabad, örökszép természetet és ide költözik ki a havasokra Juonhoz...

A fiataloknak nagyszerű hálásuk esett a szénapadláson, a frissen hordott, illatos havasi sarjú tetején. Másnap reggel korán keltek. A papokkal nem törődtek, nem is találkoztak, hanem leindultak Feketehalomba, látogatóba a rokonokhoz...

Mikor már belemelegedtek a mulatozásba a szent emberek, Iliá gazda is többet itókázva, nagy bátran kimondotta az üzenetét, a Marcsen üzenetét:

— Mindenféle és nemű pap a maga oltára elé parancsolja a fiatalokat, de a fiatalok oda mennek az egyedül élő Isten elé, aki a papoknál is előbb való... Nem kell papi áldás — megelégessenek a polgárral...

Csendben hallgatták végig az öreg ember egyszerű szavait s az okos luteránus fáhrer odasúgta az oláh pópának:

— Így járunk, ha kitaníttatjuk az ifjakat, édes lelkibarátom. Ezek már többet tudnak, mint mi együttvéve és összesen...

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak február hó 17-én.)

Gabonavásár. 76 kgr.-os tiszavideki búza 248—252.000, 76 kgr.-os pestvidéki búza 246—250.000, 76 kgr.-os tiszavideki búza 255—270.000, 79 kgr.-os pestvidéki búza 250—265.000, rozs 200—210.000, takarmányárpa 230—240.000, sörárpa 240—250.000, zab 240—260.000, tengeri 210—220.000, repce 225—235.000, köles 90—95.000, korpá 120—125.000 K métermázsánként.

Vetőmagvak. Lóheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 6800—7200, lóheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 8000—8500, lóheremag, nyers, nagyaránkamentes 9500—11.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 13.000—13.500, lóheremag, fehér, ólomzárólt 14.200—14.500, lucernamag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható 7000—7500, lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható 7500—8500, lucernamag, nagyaránkamentes 9000—10.000, lucernamag, vörös, ólomzárólt 12.000—12.500, lucernamag, fehér, ólomzárólt 13.000—13.500, mák 4800—5000, napraforgómag 2200—2300, szőszbűkköny 2500, tavaszi bűkköny 1700—1900, tökmag 3200—3300 korona kilogrammonként.

Takarmány. Rétsizés elsőrendű ó 46—60.000, másodrendű ó 36—45.000, harmadrendű csomagolásra 15—35.000, muharésza 50.000—62.000, lucernaszéna 68.000, takarmányrépa 20.000—23.000, alomszalma 18.000—32.000, zsúpszalma 30.000—35.000 K métermázsánként. — **Budapesti műtakarmánypiac.** Az irányzat szilárd. Árak: Korpá prompt 900, február—márciusi szállításra 950—1000, takarmányliszt prompt 1000, február—márciusra 1150, konkoly 1000, olajpopácza 1300, extrahált liszt 700, malátacsira 700, lótpá 500 K kilogrammonként.

Tenyészállatok és jászmosókrók. Elsőrendű erdélyi fehér jármosókrók 10.000—12.500, elsőrendű tarka jármosókrók 9500—11.000, friss fejős és vemhes tehének 12—15.000, 1½ éves üszök 11.000—12.000, 1½ éves tinók 10.000—11.000 K kilogrammonként élő súlyban.

Vágómarhavásár. Jobbminőségű ökrök 11.500—13.000, kivételesen 13.500—14.500, közepes 9000—11.500, gyengébb 7000—8800, jobbminőségű bika 11.000—13.000, közepes 13.500—14.500, gyengébb 9000—10.500, bivaly 7500—9500, jobbminőségű tehen 10.600—12.000, közepes 12.500—14.000, gyengébb 7000—9500, kicsontozni való marha 5800—7000, uővendék 7000—10.500 K kilogrammonként élő súlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 18.000—22.000, közepes 22.000—24.000, nehéz 22.000—24.500 K kilogrammonként élő súlyban.

Nyersbőr. Marhabőrök, magyar ökör- és tehénbőr 11.800—12.500 tarka ökör- és tehénbőr 12.600—13.800, sómentesen, csont és szarv nélkül 15.500—16.800, borjúbőrök 19.000—20.000, sómentesen, rövid láb-bal 21.500—22.000, lóhbőrök 220 cm.-en felül 170.000—178.000, juhbőrök, magas gyapjas 12.500—13.400, gorombagyapjas 16.000—17.500, rövid-gyapjas 11.000—11.800, kopasz írha 10.500—11.000 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Tej 2400, tejszínhab 15.000—18.000, tej-fő 4500—5500 K literenként, tehenúró 2800—5000, vaj 20.000—32.000, juhtúró 10.000, ementáli sajt 30—42.000, gróji 22.000—24.000, trappista, óvári 18—20.000 K kilogrammonként.

Halpiac. Ponty, elsőrendű 13—14.000, másodrendű 11—12.000, élő harcsa 30—32.000, jegelt 25—28.000, compó és kárász 6000—8000, süllő, elsőrendű 40—45.000, másodrendű 35—38.000, élő csuka 16—18.000, jegelt 10—12.000, kecsge 6—7000 K kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Csirke párja 25—48.000, tyúk párja 50—75.000, hizott rucá 20—25.000, hizott lúd 20—25.000, hizott pulyka 14—18.000, libamáj 65—75.000, lúdzsír 30.000 K kilogrammonként. Tojás darabja 800—900 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 2000—3200, petrezselyem 3200—4000, zeller 3000—3600, kalarabé 800—1100, vöröshagyma 600—1200, fokhagyma 1100—2000, cékla 900—1500, fejeskáposzta 900—1700, kelkáposzta 1400—2800, rózsaburgonya kicsinyben 1450—1600, sárga burgonya kicsinyben 1000—1300, fehér burgonya kicsinyben 900—1200, Woltmann-burgonya nagyban 700—900, karfiol 24.000, torma 3500—6500, spenót 7000—12.000, sampiongomba 35.000—45.000, alma 7000—19.000, szőlő 14.000—19.000, dió 8000—11.000, gesztenye 8—16.000 K kilogrammonként.

Bor. A piac irányzata utolsó jelentésünk óta változatlan, amennyiben a borárak tetemes drágulása tovább tart. A termelők nagyon tartózkodók, különösen az úgynevezett urasági tételek nagyon tiúkan kerülnek eladásra. Körülbelül 13 fokú borokért 1700—2500 koronát fizetnek literenként. Fajborok természetesen még drágábbak.

Idegen pénznemek legmagasabb árai. A deviza-központ hivatalos drágulása 1924. évi február hó 19-én: 1 drb Napoleon 113.000 K, angol font 150.400 K, dollár 35.100 K, francia frank 1475 K, német márká — K, olasz lira 1500 K, osztrák korona 0-49 K, román lei 187 K, cseh korona 1014 K, svájci frank 6000 K, szerb dinár 448 K, lengyel márká — K. Zürichben 100 magyar K-ért 0-01971½ svájci frankot fizetnek.

Főmunkatárs: **Buday Barna.**
Főszerkesztő: **Mesko Pál.**

Felelős kiadó: **Mesko Pál.**
Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr.**

Ha ingatlan venni vagy eladni óhajt, forduljon bizalommal hozzám; minden előleg nélkül, szorosan a megállapított jutalékért eléri a leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyai-u. 19.

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévekötő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálók, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerzőm a

„HANGYA“ mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosi rendelő **vér- és nemibetegék részére.** Erőst salvarsan-oltás I. Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 82. sz., I. em. I. (Rókusfal szemben.)

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrökből készült férfi, női és gyermekcipők, box- és sevrőbőrökből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

Dr. Héray Andor ingatlan-irodájánál, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. (Nagykörút és Üllői-út sarkánál) **eladó**k a következő birtokok: **Soltvadkert**ben huszholdas, épület nélkül; **Szentendre** és Budapest között huszonholdas, a községben levő jó házzal; **Békésmegyében** kitűnő harminkétholdas, épületek nélküli (építkezés könnyű); **Nógrádban** kétszázholdas kitűnő birtok, mely most előnyös feltételek mellett hosszabb időre bérebe van adva, épületekkel, szép kerttel, nagy gyümölcsösökkel. (Utóbbi 10—20 évi részletfizetésre.)

Pálinkafőzőüstökét, mosóüstökét és tejgazdasági üstökét

stb. vörösrőzből, elsőrendű kivitelben raktárról szállít, központi és mezőgazdasági szeszüzletek szakszerűen berendez: **Godra Sándor és Fia** rézművesüzeme, Budapest, Gróf Haller-utca 4. sz. Nagyvásártér közelében. Telefon: József 50—12.

Templom építését,

renoválását, tervezését a legszakszerűbben elvégli

HOLLÓS PÁL templom-építész Budapest, IX., Ráday-utca 45., I. em. 6. Telefon: József 24—60.

MRAKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártmányú golyós, söréte, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdák és földművesek egyetlen napilapját az

UJ BARÁZDÁT

és legszebb képes hetilapját a

„VÁSÁRNAP“ ott

Ruházati

szükségletét

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.